

міння досліджуваного нами поняття вважаємо, що сучасний концепт «медична допомога» має охоплювати собою діяльність професійно підготовлених медичних працівників закладів та органів охорони здоров'я, яка складається з комплексу цілеспрямованих заходів із профілактики й охорони здоров'я, діагностики, лікування та реабілітації у зв'язку з хворобами, травмами, отруєннями і патологічними станами, а також у зв'язку з вагітністю та пологами.

1. Конституція України : Закон України від 28 черв. 1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254> (дата звернення: 03.06.2021).

2. Цивільний Кодекс України: Закон України від м. Київ 16 січня 2003 року № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text> (дата звернення: 03.06.2021).

3. Жеглінська Т.О. Зміст поняття «Право кожного на охорону здоров'я, медичну допомогу та медичне страхування»: постановка проблеми. *Naukovij visnik Nacional'noi akademii vnutrisnih sprav*. 2019. № 4 (113). С.57-63. DOI: <https://doi.org/10.33270/01191134.57> (Index Copernicus International Республіка Польща).

4. Енциклопедія державного управління : у 8 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президенті України ; наук.-ред. колегія : Ю. В. Ковбасюк (голова) та ін. – К. : НАДУ, 2011. Т. 4 : Галузеве управління / наук.- ред. колегія : М. М. Іжа (співголова), В. Г. Бодров (співголова) та ін. 2011. 648 с

5. Прасов О. О. Право на медичну допомогу та його здійснення : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец.12.00.03 «Цивільне право і цивільний процес, сімейне право, міжнародне приватне право». Харків, 2007. 19 с.

6. Віткова В. С. Конституційне право на медичну допомогу та його юридичне забезпечення в Україні. Автореф. автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.02. Ужгород, 2017. 18 с.

7. Ковригіна В. Є. Співвідношення детермінант "право на охорону здоров'я" та "право на медичну допомогу". *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. 2016. № 3. С. 219-230. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvknuvs_2016_3_21 (дата звернення: 03.06.2021).

Лавренко Д. О.
викладач кафедри
загальноправових дисциплін
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

КОНСТИТУЦІЯ УКРАЇНИ ЯК ОСНОВА ДЕРЖАВОТВОРЧОГО ПРОЦЕСУ: СУЧАСНИЙ ВИМІР

Конституція України - це комплекс провідних та юридично непорушних норм, котрі розповсюджуються на всі ланки суспільства. Конституція затверджує та закріплює соціальне та політичне підґрунтя держави, зафіксує їх першочергові засади функціонування та процесу розвитку. В першій Конституції України, яка була створена 26 червня 1996 року, вперше були закріплені

основоположні засади українського суспільства. Для української держави це була одна з найважливіших подій в політичному та суспільному житті незалежної демократичної України [4]. Сьогочасна Конституція є важливим підсумком довготривалої історії українського державотворчого процесу, правові звичаї котрого були затверджені писаним першоджерелом права та культури Київської Русі: «Руською правдою», яка створена князем Ярославом Мудрим [3]. На фоні цього основний закон України став підґрунтям законодавства країни, її правової системи, а також найважливішим чинником забезпечення суверенітету держави, об'єднання суспільства, створення та розквіту інститутів державної влади, становлення громадянського суспільства [2].

Конституція являла собою акт установчої влади народу. Вона стала рушійною силою при юридичному оформленні національної державності, окреслила такі її ознаки, як демократичність, правовий характер та соціальність, встановила напрям майбутнього державотворчого процесу. На її фундаменті було розпочато розвиток політичної, економічної та ідеологічної різноманітності, затвердження багатопартійності, формування юридичних засобів забезпечення та захисту основних прав людини, створення непохитної правової бази не лише для органів державної влади, а й для формування структур громадянського суспільства [2]. Після прийняття конституції почали працювати нові державні органи, наприклад, Уповноважений Верховної Ради України з прав людини, Конституційний Суд та Рахункова палата [3].

Демократичні принципи організації та функціонування держави і суспільства знайшли своє втілення в захисті та здійсненні прав людини і громадянина. Основний закон України не тільки проголосив її суверенною, правовою, соціальною та демократичною державою, а й закріпив демократичний державний і суспільний лад в країні, демократичну організацію державної влади, систему органів державної влади, порядок їх створення і функціонування, гарантії здійснення ними своїх завдань і повноважень. Після проголошення України демократичною державою, вона наділила український народ найвищим конституційно-правовим статусом як носія суверенітету і єдиного джерела влади, затверджуючи тим самим широке коло політичних прав і свобод [1]. Конституція вперше дала можливість для змагальності виборчого процесу, прояву активності громадян у сфері політико-правових відносин. На цьому підґрунті були опрацьовані та затверджені різноманітні закони (про вибори, про політичні партії, про об'єднання громадян), що мало важливу роль для спрямованості політичної активності громадян. Також Конституція забезпечила обмеження здатності влади втручатися в життя людини і громадянина [1]. Все це вагомий вклад для створення дієздатного громадянського суспільства, впровадження в життя взаємної відповідальності громадянина і держави. Конституція була фундаментом для удосконалення держави й суспільства, правової системи, рушійною силою демократизації соціуму.

Отже, можемо зазанчити, що створення Конституції дає розуміння про досягнення державою певної стабільності в країні. Даний процес детермінує

перехід суспільства від одного якісного стану до іншого, зокрема, як це відбувається в Україні – результатом зміни суспільного устрою стало створення громадянського суспільства і демократичної, соціальної, правової держави.

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96. (зі змінами і допов.) Відомості Верховної Ради України. 2019, № 38, ст.160.

2. Президія національної академії наук України постанова 14.06.2006 № 173. «Роль і значення Конституції України державотворенні і правотворенні в Україні (до 10-річчя прийняття Конституції України)».

3. Битяк Ю.П., Яковюк І.В., Чапала Г.В. Конституція України: досвід реалізації та шляхи удосконалення. Харків: Право, 2006. 43 с.

4. Волченко А. Конституції України. Київ: Парламентське видавництво, 2011.

Лантух І. С.

*викладач кафедри теорії
та історії держави і права
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ*

ВІДОБРАЖЕННЯ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИХ СТАНДАРТІВ ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ В КОНСТИТУЦІЇ УКРАЇНИ

При підготовці тез доповіді нами було здійснено аналіз низки глобальних міжнародних актів, що містять стандарти захисту прав і основоположних свобод людини і громадянина, які знайшли своє відображення в розділі II Конституції України.

Серед документів універсальної дії варто відмітити Віденську декларацію та Програму дій, схвалені на Всесвітній конференції з прав людини 25 червня 1993 р. Де зазначається, що заохочення і захист прав людини є питанням першорядного значення для міжнародного співтовариства і надає унікальну можливість для проведення всебічного аналізу міжнародної системи прав людини і механізму захисту прав людини з метою зміцнення і заохочення більш повного дотримання цих прав справедливим і збалансованим чином, визначається і стверджується, що всі права людини є наслідком гідності і цінності, притаманних людській особистості, важливо, що людська особистість є центральним суб'єктом прав людини і основних свобод і, відповідно, повинна бути основним бенефіціаром цих прав і свобод і активно брати участь в їх реалізації, підтверджуючи свою прихильність цілям і принципам, що містяться в Статуті Організації Об'єднаних Націй і у Загальній декларації прав людини. Наголошено, що прецедентна практика Європейського суду з прав людини нині фактично є елементом національної правової системи, оскільки сама Європейська конвенція про захист прав людини та основопо-